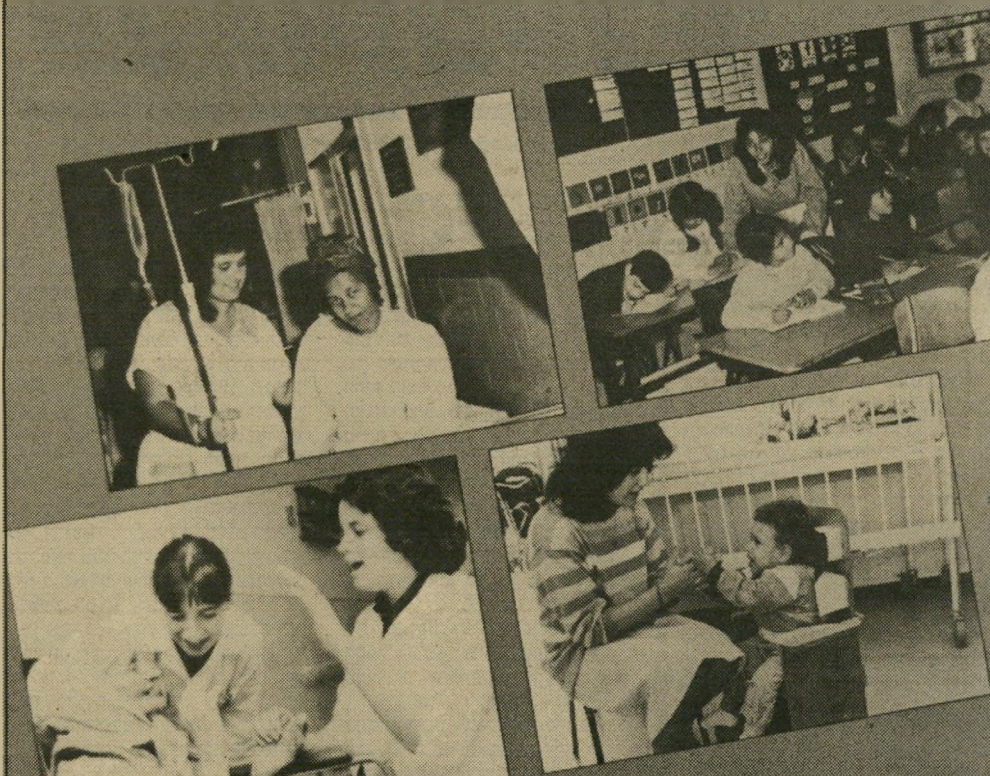

השוכחות מתנדבות

בואי אלינו!

אל השרות הלאומי המתנדב

האגודה להתנדבות בעם

משרדים: ירושלים - רח' שמאי 15 קומה ג' טל. 02-234898 שעות 09.00-12.00
 מת-גן - רח' הרא"ה 72 טל. 03-788286 חיפה - רח' עמק זיתים 1 טל. 04-641080

כרות תעמולה של האגודה להתנדבות בעם

שום דבר... אנוח בקושי קיימים...

סירבנו להיענות לרשימה הזו. מהנהלת האגודה הודיעו לנו שאם כך, הם לא יעבירו אלינו בנות נוספות. השיטות של פרומן רבות ומגוונות. הנפוצה שבהן היא האיום שהמישרד העקשן, המרוב להיענות לרשימתו, לא יוכה בבנות.

לפני חודש פירסם פרומן הודעה נר"גשת: החלטנו לצמצם ב-30 אחוזים את השרות הלאומי. הנימוק: חלק ממישרד הדייחמממלה חייבים לאגודה מיליון וחצי שקלים. ההצהרה, שעוררה סערה קטנה, לא נועדה אלא כדי להאיץ במישרד החינוך לשלם לאגודה את המגיע לה, לטענתה.

● **עזרא גיאנו**, מנהל היחידה להתנדבות במישרד הרווחה: "אני הפסקתי לעבוד איתם. הסתגנות הוא שלם נמאסה עלי. איתם הם הפעילו שיטה כזאת: אני ביקשתי 30 בנות. אחרי חודש הגיעה חשבונתית לתשלום, ואז התברר לי שאני צריך לשלם עבור 50 בנות. מה תפאום אני צריך לשלם עבור 20 בנות נוספות, שלא אני דרשתי או תן? העניין הוא מתברר עכשיו בבית המישפט. האגודה תובעת 200 אלף שקלים. מישרד הרווחה מוכן לשלם רק 50 אלף."

"או שאני מבקש בת לירוחם, והם שולחים מישהי לדימונה. תשלם עבד, הם דוחקים בי, מה זה כבר משנה, דימונה או ירוחם, הכל אותו דבר. יש להם עוד שיטת-חשיטה. בסכום הכסף שהם מקבלים ממישרד הרווחה שלה כלולים נסיעות ושכר-דירה. כלו

למעשה גם היום התשלום אינו קבוע. לדוגמה: מישרד הבריאות משלם עבור בת, הגרה בבית והאוכלת במקום העבודה, 254.32 ש"ח לחודש. כיוו 276 שקלים, ומישרד המישפטים 289.09 שקלים + הוצאות נסיעה.

דוגמה אחרת: בת הגרה מוחץ לבית המתכלכלת בעצמה: מישרד המישפטים משלם עבורה 474.82 שקלים. מנדויר אדום: 455 שקלים.

"זו טענה שיקרית!"

בנות השרות הלאומי מקבלות את שכרן החודשי מידי רכזת האיגודה במקום עבודתן. כל בת, ללא יוצאת דופן, ואין זה חשוב היכן היא גרה, מקבלת 205 שקלים חודשיים. ● **ורדה בוישחר**, מנהלת היחידה להתנדבות במישרד הבריאות: "אני יודעת שלא כל הכסף שאנחנו משלמים לאגודה מגיע לידי הבנות. לדעתי הדרוון אינה תקינה."

"עוד בר: האגודה מנסה להוציא מאיתנו כמה שיותר כסף עבור כל בת. באחרונה הודיעו לנו שעלינו לשלם 100 שקלים נוספים לכל בת, מכיוון שכל הבנות העובדות במישרד הבריאות אינן מתכללות במקום העבודה, ועל האגודה לדאוג לכלכלתן. "זו טענה שיקרית. הרי כל הבנות עובדות בכת"חולים, והן אוכלות שם את כל ארוחתיהן, ביחד עם שאר אנשי-הסגל."

הרווח המשוער: חמישה מיליון!

האגודה להתנדבות בעם, למרות היותה עמותה ציבורית, מסר בתוקף לחשוף את מאזנה השנתי. לכן נאלץ "העולם הזה" לערוך בעצמו חשבון משוער של הכנסות והוצאות. עבור כל בת מקבלת האגודה ממישרד הרווחה השנתיים בממוצע 350 שקלים בחודש. בסכום זה כלולים נסיעות ודיוור. בהנחה שמיספר המתנדבות השנה הוא 3,000, הכנסותיה השנתיות של האגודה, על-פי חשבון פשוט, הן:

3000 x 350 =	1,050,000
	x 12
	12,600,000 שקלים
ההכנסות, כנראה, גבוהות יותר, הן מפני שבחשבון הזה הובא הממוצע הנמוך ביותר האפשרי, והן מפני שלאגודה יש נכסים נושאי-רווחים.	
ההוצאות לבנות אינן כה גבוהות. כל בת מקבלת 205 שקלים בחודש. ובחשבון שנתי: 7,380,000 שקלים.	
ההוצאות עבור דיוור מיזעוריות. בדרך-כלל מקבלת האגודה דיוור בחינם מהמועצות המקומיות, שבתחומן פועלות הבנות. מעור לות-ההדרכה לבנות ממומנות מתקציבים ממשלתיים מיוחדים.	
ההוצאות לביטוח הרפואי מיזעוריות: כ-15 אלף שקלים בשנה, בסך הכל.	
לאגודה אין כל הוצאות על בנות המשרות בהתנחלויות. על-פי הסדר מיוחד בין האגודה להתנחלויות, כל הוצאותיהן של הבנות, המשרות בהתנחלויות, חלות על ההתנחלות.	
סך כל ההכנסות:	12,600,000
סך כל ההוצאות:	7,380,000
רווח משוער:	5,220,000

חמישה מיליון שקלים בשנה מרוויחה העמותה הזו, שהוקמה שלא למטרות-רווח, ומשום כך אינה משלמת מס-הכנסה. על סכום זה אין דוח פומבי, ושולטת בו הנהלה שמינתה את עצמה, שאין עליה פיקוח ממשלי.

תחומי-החינוך, הטיפול בנוער, כמישהי פחה, בקשיש ובחולה. נראה כי מטרתה הבלתי-ירישימית היא אחת: צבירת נכסים וכספים. מרים מאיר: "אנחנו אגודה עניה מאוד, בקושי מתקיימים, מצליחים להסתדר איכ"שהו, הכל למען הבנות."

המציאות שונה. לאגודה יש נכסים שונים ודירות בכל חלקי הארץ. הדייר, רות, שחלקן עלו בכסף רב, נקנו מכספי האגודה. **למשל:** ביישובת-הנהלה ב"סוף מאי 1977 החליטו דב פריי, מן מרים מאיר, אברהם רענן ושאלו יהלום לקנות שתי דו"רות. האחת בבית-שמש ומ"ה חירה 150 אלף לירות, והאחרת במירון בסכום של 500 אלף לירות.

● **שאלו יהלום**, היום המזכיר המדיני של המפר"ל: "אני לא זוכר מה החלטנו אז. מאז שמונית כיועץ מיוחד לשר החינוך והתרבות, לפני שבע שנים, אין לי כל קשר לאגודה." באותו חודש החליטו אותם ארבעה חברי-הנהלה להפיק סרט באורך של 12'10 דקות, בצבעים, המתאר את עבודת המתנדבות. עלותו המשוערת של הסרט: 60 אלף לירות. התאוה לכסף חוקה כליכר, עד שהיא פוגעת בתנאי-שרותן של הבנות.

בספטמבר 1977, בישיבת הנהלה, סיפר רה מאיר לשלושת חבריה — פרומן, רענן ויהלום — על הצעה שבאה ממ"איר שוורץ, מאוניברסיטת ברא"ן. שוורץ הציע לקיים בשלושה מקומות בארץ לימודי-סיוסד ביהדות. הוא ידאג, כך הבטיח, כי הלימודים יקבלו הכרה אקדמית, אם הבנות ירשמו לאחר-מכן באוניברסיטה. שוורץ, שהכיר, כנראה, היטב את פילוסופיית-החיים של האגודה, הציע אף דרך לגייס כספים מתקציבים שונים ממישרד החינוך, כדי לממן את הלימודים.

אחרי דיון ושיקול החליטה הנהלה שלא לקבל את ההצעה. ע"ה. הנימוק העיקרי: "כל פנייה למישרד החינוך בבקשה לממן קורסים מהסוג המוצע, עלולה, בסופו של דבר, לפגוע בהכניסותינו ממישרד החינוך, אפ"י לו שזה מתקציב אחר."

את הנימוק הזה עטפו חברי-הנהלה בתוספת צדקנית מתחסדת. וכך נכתב בפרוטוקול: "שנת השרות היא שנת-עבודה, וכל לימוד, במטרה של הספק אקדמי, יפגע בעבודה. הבנות בשנת השרות אינן מתמידות בלימודים, וזאת בעיקר מהסיבה של רצון ללמוד כל מיני דברים שאינם מחייבים ושאינם (המשך בעמוד 25)

יקר לכולנו

שעות ספורות אחרי שנפגשתי עם דב פרומן, התקשר איתי חוקר פרטי בשם יוסף אמיר. במשך שעה ארוכה ניסה לברר מי "הלשין" על פרומן. לבסוף העלה השערה — רחוקה מהמציאות — אך הוא היה בטוח כי הפעם קלע למטרה. אירגון הנוער החרדי, "עזרא" מפעיל שרות התנדבותי קטן, "עמינדב". דב פרומן חושש כי "עמינדב" יגוסס באירגונו. אנשי "עמינדב" אינם אוהבים את פרומן. בכל הזדמנות הם אומרים שאילו היו הם מנהלים שרות התנדבותי בסדר-גודל כמו זה של "האגודה להתנדבות", היו מצליחים לעשות זאת טוב יותר. המסקנה של אמיר: ב"עמינדב" מנסים לכלכל על פרומן. "יש לי חומר טוב על עמינדב", אומר אמיר בהתרגשות. "כבר מחר אשלח לך דוחות על איסדרים כספיים ב"עזרא", וגם את המאזן שלהם תקבלי. רק אל תגעי בפרומן! הוא יקר לכולנו." אפשר להבין מדוע פרומן כל-כך יקר לאמיר. מזה כמה שנים עובד אמיר בחריצות כדי לגלות איסדרים כספיים ומינהליים ב"עזרא", וב"עמינדב". הוא עושה זאת על-פי בקשתה של "האגודה להתנדבות בעם".

אכן אין זה צודק שבדומי-הבים שלהן יממנו הבנות את הנסיעות. הרי האגודה מקבלת כסף ממישרד הרווחה השנתי נים כדי לממן את הנסיעות. וזאת זאת אין היא עושה מסיבה פשוטה.

רכוש ברחבי הארץ

מטרתה הרישמית של האגודה להתנדבות בעם, כפי שרשומה בתקנון, היא "לעודד ולארגן התנדבות בעם לעזרת הולת, וכן התנדבות בנות רתיות משוחררות, וז"ל לשרותים סוי צייליים קהילתיים במקווי-מצוקה ב"י